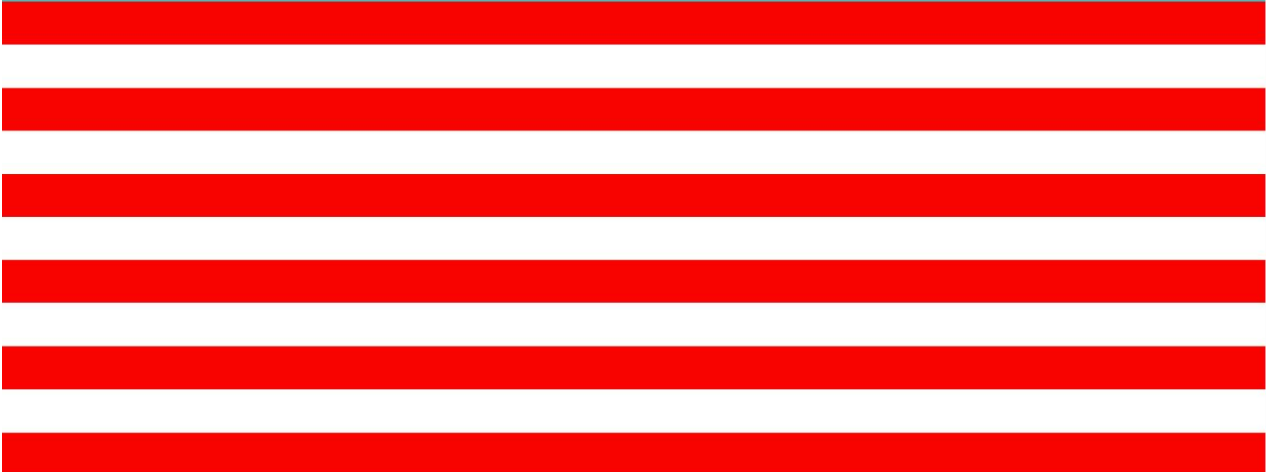

INTERNATIONAL JOURNAL OF VOLGA - URAL AND TURKESTAN STUDIES

ULUSLARARASI İDİL - URAL VE TÜRKİSTAN ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Yıl:2023 Cilt:5 Sayı:10

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Owner And Managing Editor

Dr. Gökçe Yükselen PELER

Editörler / Editors

Dr. Selahittin TOLKUN – Dr. Gökçe Yükselen
PELER

Editör Yardımcıları / Deputy Editors

Saffet YILMAZ

Edebiyat Alan Editörü / Literature Field Editor

Dr. Şamil YEŞİLYURT

Halk Bilimi Alan Editörü / Folklore Field Editor

Dr. Recep TEK

Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Alan Editörü / Political Science and International Affairs Field Editor

Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

İngilizce Dil Editörü / English

Redacor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Almanca Dil Editörü / German Redactor

Safiye ULUFER

Yazı İşleri / Secretarial Work

Serkan YÜKSEL - Ahmet Dursun TAMER- Tuğçe Burcu DEMİR – Hatice
KARAKAYA

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Abdürreşit Celil KARLUK / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye

Dr. Andas Biro ZSOLT / Macar Turan Vakfı / Macaristan

Dr. Aziz ŞAKİR / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan

Nesimi Adına Dilcilik Enstitüsü / Azerbaycan

Dr. Elvira LATİFOVA / Bakü Devlet Üniversitesi / Azerbaycan

Dr. Ercan ALKAYA / Fırat Üniversitesi / Türkiye

Dr. Erkin EMET / Ankara Üniversitesi / Türkiye

Dr. Feride TAGİROVA / Tataristan Galimcan İbrahimov Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü / Tataristan –
Rusya Federasyonu

Dr. Feyzi ERSOY / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye

Dr. Gülnür NABİULLİNA / Akmolla Başkırt Devlet Üniversitesi / Başkurdistan – Rusya Federasyonu

Dr. Joliboy ELTAZAROV / Semerkant Devlet Üniversitesi / Özbekistan

Dr. Kayırbek KEMENGER / L. N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi / Kazakistan

Dr. Maral TAGANOVA / Türkmenistan İlimler Akademisi Milli Elyazmalar Enstitüsü / Türkmenistan

Dr. Nazim MURADOV / Lefke Avrupa Üniversitesi / KKTC

Dr. Nurdin USEEV / Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi / Kırgızistan

Dr. Zeynep ELBASAN / Indiana Üniversitesi / Amerika Birleşik Devletleri

İdare Merkezi / Adress

Yenidoğan Mah. Alperen Cad. Köşker Konağı, Bina No: 11/40. Talas / Kayseri.

Tel: +90 507 041 54 09 - E-posta: ijvuts.org / ijvuts@gmail.com

Yayın Türü / Type of the Periodical

Altı aylık, uluslararası hakemli dergi / Biannually, international refereed journal.

Tarandığı Uluslararası Dizinler / International Indexes Index

	ASOS İndeks Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2020
	Directory of Research Journals Indexing (DRJI) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 07.2020
	EuroPub Database Kabul Tarihi /Acceptance Date: 09.2020
	Scientific Index Service (SIS) Kabul Tarihi /Acceptance Date: 10.2020
	Ideal Online Kabul Tarihi /Acceptance Date: 12.2020
	ResearchBib Kabul Tarihi /Acceptance Date: 03.2021
	İSAM Kabul Tarihi /Acceptance Date: 09. 2021
	Türk Eğitim İndeksi Kabul Tarihi /Acceptance Date: 03. 2021
	I2OR Indexing Services & Evaluation of Publication Impact Factor (PIF) Kabul Tarihi /Acceptance Date: 03.2021
	International Innovative Journal Impact Factor Kabul Tarihi /Acceptance Date: 01.2023

İçindekiler / Context

Araştırma Makalesi / Research Article

- 104 – 144** Özbek Türkçesinde Benzetme Bildiren Biçimbirimler
Selahittin TOLKUN
- 145 – 157** Kırgız Halk Dansının Opera ve Bale Eserleri Etkisinde Gelişimi
Gulia İSAEVA
- 158 – 176** Türkiye'nin Denge Politikası ve Enerji
Neslihan AYDINLI
- 177 – 187** Özbekistan SSC Basınındaki (1926-1930) Latin Alfabesi Tartışmalarının
“Alanga” ve “Maarif ve Oqutuci” Dergiler Üzerinde İncelenmesi
Boburmirzo HAKİMOV
- 188 – 205** Kırgız Türklerinin Göçleri ve Kırgız Türkçesinin Gelişim Dönemleri
Sefa ÇATAL
- Kitap İncelemesi / Book Review*
- 206 – 208** Eski Türkçede Fiilsel Kopula
Hakan GÜLER
- 209 – 212** Ali Şir Nevâyî'nin Şiirlerinde Kur'an Ayetleri ve Hadisler
Günay TULUM

Bilim Kurulu / Scientific Board

- Dr. Abdumurat TİLAVOV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Abid Nazar MAHDUM / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Adnan R. KARABEYOĞLU / Kocaeli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Ahmet ALBAYRAK / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Alimcan İNAYET / Ege Üniversitesi / Türkiye
Dr. Almira Kayırtaykızı KALİYEVA / M. O. Avezov Edebiyat ve Sanat Enstitüsü / Kazakistan
Dr. Anarkul SALKYNBAY / Al-Farabi Ultyq Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Assem KASSYMOVA / Kazak Yenilikçi Beşeri Bilimler ve Hukuk Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Bahadır KERİMOV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Bekir Tümen SOMUNCUOĞLU / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Bilge Özkan NALBANT / Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Birsal ORUÇ ASLAN / Balıkesir Üniversitesi / Türkiye
Dr. Bülent BAYRAM / Kırklareli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Cemile KINACI / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Danagül MAHAT / L. N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Dilnavoz YUSUPOVA / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Ebubekir GÜNGÖR / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye
Dr. Elçin İBRAHİMOV / Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi / Azerbaycan
Dr. Gatibe Vakıfkızı GULİYEVA / Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi / Azerbaycan
Dr. Gaybullah BABAYAR / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Güljanat KURMANGALİYEVA ERCİLASUN / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi /
Türkiye
Dr. Güven ARIKLI / Kıbrıs İlim Üniversitesi / KKTC
Dr. Habibe Yazıcı ERSOY / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Hamidulla DADABAYEV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. İbodat BOZOROVA / Nevai Devlet Pedagoji Enstitüsü / Özbekistan
Dr. İlham SAYITQULOV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. İlseyar ZAKİROVA / Galimcan İbrahimov Dil, Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Tataristan,
Rusya / Tataristan – Rusya Federasyonu
Dr. Jañagül Serdalıkızı SULTANOVA / Kazak Milli Kızlar Pedagoji Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Kalamkas KALIBAYEVA / Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Kayrat BELEK / Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi / Kırgızistan
Dr. Konuralp ERCİLASUN / Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Türkiye
Dr. Kutluk Kağan SÜMER / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Kürşat YILDIRIM / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Maktagül Sotsialkızı ORAZBEK / L. N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Mehmet Mâhur TULUM / Anadolu Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mehmet Vefa NALBANT / Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Muhammed İbrahim YILDIRIM / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mukaddes ABDURAHMONOVA / Mirza Uluğ Bey Özbekistan Milli Üniversitesi /
Özbekistan
Dr. Murat CERİTOĞLU / Ankara Üniversitesi / Türkiye
Dr. Murat ÖZŞAHİN / Afyon Kocatepe Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mustafa ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mustafa ÖNER / Ege Üniversitesi / Türkiye
Dr. Nergis BİRAY / Pamukkale Üniversitesi / Türkiye
Dr. Nevzat ÖZKAN / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Oxana MANOLOVA YALÇIN / Girne Amerikan Üniversitesi / KKTC
Dr. Özkan ÖZTEKTEN / Ege Üniversitesi / Türkiye
Dr. Qiyas ŞÜKÜROV / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye
Dr. Rita Bekjankızı SULTANGALİYEVA / Mahambet Ötemisov Batı Kazakistan Devlet
Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Rysgul Abilkhamitkyzy / L. N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi / Kazakistan
Dr. Sabahat BAZAROVA / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Sagymbai ZHUMAGULOV / L. N. Gumilyov Avrasya Milli Üniversitesi / Kazakistan

- Dr. Sarvinaz SOTİBOLDİYEVA / Ali Şir Nevai Üniveritesi / Özbekistan
Dr. Sevinj AKHUNDOVA / Hitit Üniversitesi / Türkiye
Dr. Sinan GÜZEL / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / Türkiye
Dr. Stoyan DİNKOV / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan
Dr. Şamil SADİQ / AMEA Huseyn Cavid Ev Müzesi / Azerbaycan
Dr. Uzak JORAQULOV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Yasin KAYA / Ege Üniversitesi / Türkiye
Dr. Yıldız KOCASAVAŞ / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Yılmaz ÖZKAYA / Ege Üniversitesi / Türkiye
Dr. Zaynabidin ABDİRASHİDOV / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan
Dr. Zuhra ALTYMYSHOVA / Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi / Kırgızistan
Dr. Zuhra Usmanbekkızı İSLAMBAYEVA / T. K. Jürgenov Kazak Sanat Akademisi / Kazakistan
Dr. Zulhumar HOLMANOVA / Ali Şir Nevai Üniversitesi / Özbekistan

Bu Sayıdaki Hakemler / Reviewers In This Issue

Prof. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Ali TAN	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Ebru ÖZGÜN	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Emrah BOZOK	Millî Savunma Üniversitesi
Doç. Dr. Erol AKSOY	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Mayrambek OROZBAYEV	Ardahan Üniversitesi
Doç. Dr. Şevki KIRALP	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
Doç. Dr. Tuğba BİLVEREN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÇELİK	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murad HALMET	Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Saidbek BOLTABAYEV	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehtap KARA	Bahçeşehir Üniversitesi Kıbrıs
Dr. Ensar KILIÇ	Millî Eğitim Bakanlığı
Dr. Hıfısiye RUH	Rauf Denктаş Üniversitesi
Dr. Mehmet BULUT	Millî Eğitim Bakanlığı
Dr. Ömer KIRMIZI	Millî Eğitim Bakanlığı

Editör Notu / Editorial Note

10. Sayımızı Sunarken

İdil-Ural ve Türkistan bölgesine yönelik konuların yer almasını amaçlayarak yayıma başladığımız dergimizin 10. sayısı ile sizlerin karşısına bir kez daha çıkmamızın sevinci ve gururu içerisindeyiz.

Dergimizin bu sayısında özgün araştırma makalesi niteliğinde *dil-edebiyat, sanat tarihi, halkbilim, uluslararası ilişkiler, dramatik sanatlar* alanında “Özbekistan SSC Basınındaki (1926-1930) Latin Alfabesi Tartışmalarının ‘Alanga’ ve ‘Maarif ve Oğutucu’ Dergiler Üzerinde İncelenmesi”, “Türkiye’nin Denge Politikaları ve Enerji”, “Kırgız Türklerinin Göçleri ve Kırgız Türkçesinin Gelişim Dönemleri”, “Opera ve Bale Eserleri Etkisinde Kırgız Halk Dansının Gelişimi”, “Özbek Türkçesinde Benzetme Bildiren Biçimbirimler” başlıklı yazılar ver almaktadır.

Bunlara ilaveten “Eski Türkçede Fiİsel Kopula” ile “Ali Şir Nevâyî’nin Şiirlerinde Kur’an Ayetleri ve Hadisler” başlık iki kitap tanıtım yazısı yer almaktadır

Bu sayımızda da bizlere gerek çalışmalarıyla gerekse bu çalışmaları değerlendirmedeki hakemlikleriyle katkıda bulunan bütün bilim insanlarına tek tek minnettarlığımı belirtmek istiyorum.

Her sayımızda olduğu gibi, yine bütünüyle gönüllülük esasında çıkardığımız dergimizin editörlüğünü kendi sıkıntılara rağmen büyük başarı ve özveriyle yürüten meslektaşım Doç. Dr. Gökçe Yükselen PELER’e, yardımcısı Saffet Alp YILMAZ’a; dergide farklı bilim dallarında alan editörlüğü görevini bilabedel üstlenen bilim insanları Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT, Doç. Dr. Recep TEK, Dr. Cemal YORGANCIOĞLU ve Safiye ULUFER’e de hususen teşekkürlerimi bildirmek istiyorum.

Yine dergimizin yayımı sürecinde başta dizgi olmak üzere değişik görevleri üstlenen genç dostlarım Serkan YÜKSEL, Hatice KARAKAYA, Tuğçe Burcu DEMİR ve Ahmet Dursun TAMER’e de ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Selahittin TOLKUN